

Ett Ögonblick

INFORMATION FRÅN SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENING

Nummer 3 • Okt 2014 • Swedish Ophthalmological Society

I DET HÄR NUMRET:

ÅRSMÖTE

NOK 2014

INFORMATION TILL
ST-LÄKARE

AKADEMISKT NYTT

FÖRENING
INFORMATION

KONGRESSFÖRTECKNING

Bästa medlemmar i Sveriges Ögonläkarförening!

Så har mina drygt 2 år som ordförande och 2 år som vice ordförande för SÖF passerat och ordförandeskapet går nu över till Fatima Pedrosa Domellöf. Hon har som vetenskaplig sekreterare och viceordförande i styrelsen under fyra år aktivt medverkat i styrelsearbetet och är väl förtrogen med uppgiften.

Det har varit en spännande tid med mycket aktivitet och en hel del nyheter. En uppdatering av vårt årsmöte har skett och andra utbildningsinsatser startats med bland annat digitalisering av hemsidan, appar och vår medlemstidning "Ett ögonblick" samt upprättning av hemsida för ST läkarutbildningen.

Ekonomi är i ordning och trots en oväntad konkurs hos vår tidigare kongress-arrangör Congrex har vi kunnat sänka medlemsavgiften.

Men mycket återstår att göra och jag vill tacka alla så mycket för den här tiden och önska den nya styrelsen under Fatimas ledning all lycka framgenom.

En liten uppmuntran på vägen:

Always look on the bright side of life....!!

Monte Python's Life of Brian

Sven

Jag tackar för förtroendet jag har fått som föreningens ordförande. Om ni vill veta lite mera om mig som person så kan jag berätta att jag kommer från Portugal, där jag har läst medicin. Jag kom till Sverige sommaren 1986, som utbytesstudent och flyttade sen till Umeå 1990. Jag är gift med Magnus, som är neonatolog och vi har två söner. Jag är professor i ögonsjukdomar vid Umeå universitet och delar min tid mellan kliniken, forskning och utbildning av läkarstuderande.

Jag ser fram emot att hjälpa till att driva viktiga frågor för ögonläkarkåren. Specialistutbildningsfrågorna och ST-kurserna kommer att fortsätta vara i fokus för vårt arbete framöver. Efterutbildning är en lika viktig fråga att fortsätta arbeta med, som framkom från medlemsenkäten vi nyligen genomfört (redovisas på sidan 11). Som ett led i arbetet med efterutbildningen kommer en nationell bakjourskurs i ögonsjukdomar att ordnas redan i januari i Göteborg (www.vgregion.se/bakjourskursjan2015) och vi jobbar på att få till flera kurser för specialister framöver. I slutet av september hålls klinikchefsmötet i Krusenbergs där vi kommer att diskutera vikten av efterutbildningen, inte minst mot bakgrunden av att industrin inte längre samfinansierar resor till konferenser fr.o.m. 2015. Föreningen har tagit fram en meritportfoliomall som kommer att kunna laddas ner från hemsidan (<http://swedeye.org/wp-content/uploads/Meritportfolj-2014.docx>) och som med fördel kan användas för att dokumentera egna meriter, göra en uppfölj-

Forts. sidan 2....

ning av föregående utvecklingsplan samt planera efterutbildningen för det kommande året. Tanken är att ha ett samlat standard-dokument som används för att dokumentera meriterna och följa upp vidareutbildning, i samspel mellan oss och våra respektive arbetsgivare och med ömsesidigt ansvarstagande.

Ännu en gång påminner vi om ONE, den enorma databasen som alla medlemmar har tillgång till och som är en mycket god kunskapskälla (se lathund om hur du ansluter dig: <http://swedeye.org/wp-content/uploads/ONE-lathund-2014.pdf>).

En konferens om co-payment vad gäller val av linser vid kataraktoperation är under planering och vi jobbar också aktivt med att utveckla årsmötet som 2015 blir i Göteborg och 2016 i Uppsala.

Jag ser fram emot att arbeta som ordförande för SÖF och till min hjälp har jag en mycket kunnig och hängiven styrelse. Vi i styrelsen vill gärna ha en dialog med medlemmarna och välkomnar att ni tar kontakt med oss. Vi hörs!

Fatima Pedrosa Domellöf

Bild 1: Maria Kugelberg och Håkan Morén

Bild 2: Beatrice Peebo och Eva Dafgård

Priset för Bästa Avhandling 2013

Detta år gick priset för bästa avhandling till Håkan Morén (Bild 1) med avhandlingen ”Experimental porcine models of retinal ischemia”. Dr Morén erhåller ett stipendium om 10.000 kr.

Priset för Bästa ST-kurs 2013

Detta år gick priset för bästa ST/SK-kurs till Eva Dafgård (Bild 2) för ST-kursen ”Onkologi, Plastik och Orbitasjukdomar”. Dr Dafgård erhåller ett stipendium om 10.000 kr.

Maria Kugelberg

SOE
2015 CONGRESS

EUROPEAN SOCIETY OF OPHTHALMOLOGY

6-9 JUNE 2015 • VIENNA, AUSTRIA
In conjunction with AAO and APAO

© WIEN TOURISMUS / PETER RIGAUD

© INGRAM IMAGE

© WIEN TOURISMUS /
GES. D. MUSIKFREUNDE IN WIEN /
PETER RIGAUD

SEE YOU IN VIENNA!
www.soe2015.org

© WIEN TOURISMUS / CHRISTIAN STEMPER

© WIEN TOURISMUS / PETER RIGAUD

© WIEN TOURISMUS / KARL THOMAS

Protokoll fört vid föreningsmöte under årsmöte 22a aug 2014

1. Mötets öppnande

Mötet öppnades av Sven Crafoord.

2. Val av mötesordförande och sekreterare

Valdes Sven Craaford och Maria Kugelberg.

3. Val av två justeringspersoner

Valdes Sten Kjellström, Stefan Seregard.

4. Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställdes enligt styrelsens förslag.

5. Frågan om mötets behöriga utlysande

Föreningsmötet befanns vara behörigen utlyst.

6. Meddelande från styrelsen

Resultat av medlemsenkäten som mailats ut kommer att rapporteras i Ett Ögonblick.

7. Förslag från styrelsen om stadgeändring

Förslaget om stadgeförändring till **fem** övriga medlemmar istället för **fyra** bifölls.

8. Rapport från kassaförvaltningen

Lars Hjelmqvist föredrog kassaförvaltningsrapporterna för år 2013/14 (resultat- och balansräkning).

9. Revisionsberättelsen

Anders Kvanta presenterar revisionsberättelsen som godkändes.

10. Frågan om ansvarsfrihet för styrelsen

Styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

11. Årsavgift

Styrelsen föreslår att årsavgiften sänks till 750 kr från 800 kr. Beslutades så.

12. Val av vissa styrelsemedlemmar

Valberedningens förslag föredrogs av Charlotta All-Eriksson. Årsmötet beslöt i enlighet med förslaget att välja: Ordförande Fatima Pedrosa-Domellöf nyval 2014-2016

Vice ordförande Maria Kugelberg nyval 2014-2016

Vetenskaplig sekreterare Sten Kjellström nyval 2014-2016

Fort... Protokoll fört vid föreningsårsmöte aug 2014

Styrelseledamot Ulf Dahlstrand nyval 2014-2016 (ST-representant)

Styrelseledamot Beatrice Peebo omval 2014-2016 (ST-utbildningsfrågor)

13. Val av fullmäktigemedlemmar och suppleanter vid SLS

Valberedningens förslag föredrogs av Charlotta All-Eriksson. Årsmötet beslöt i enlighet med förslaget att välja: Ordinarie representanter Fatima Pedrosa-Domellöf, nyval, Sten Kjellström, nyval

Suppleanter Maria Kugelberg, nyval, Eva Olofsson, omval

14. Val av revisorer mm

Valberedningens förslag föredrogs av Charlotta All-Eriksson. Årsmötet beslöt i enlighet med förslaget att välja: Revisor Svante Böös omval 2014-2015

Revisor Anders Kvanta omval 2014-2015

Revisorssuppleant Göran Olivestedt omval 2014-2015

Klubbmästare Elin Bohman nyval 2014-2015

Klubbmästare Maria Wyon nyval 2014-2015

15. Val av valberedning

Sven Crafoord meddelar att Charlotta All-Eriksson avgår ur valberedningen, övriga ledamöter valda till och med 2015.

16. Övriga ärenden

Mayvor Martinsson presenterade nästa årsmöte som äger rum i Göteborg 26-28/8 2015.

Silvernålar för långt arbete inom vår styrelse utdelades till Luai Alissa, Sven Sahlin, Anna Lundvall. Guldnål utdelades till Sven Crafoord.

Pris för bästa ST-kurs 2013 tilldelades Eva Dafgård. Priset tilldelas den som har högst kursutvärdering.

Pris för bästa avhandling 2013 tilldelades Håkan Morén med avhandlingen "Experimental porcine models of retinal ischemia".

17. Mötets avslutande

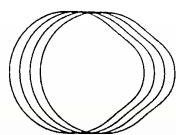
Mötet avslutades av Sven Crafoord

Vid protokollet - Maria Kugelberg

Justeras

Stefan Seregard

Sten Kjellström

SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENING
Swedish Ophthalmological Society

Skattmästaren
Lars Hjelmqvist

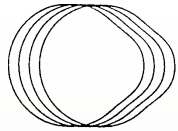
EKONOMISK REDOGÖRELSE FÖR VERKSAMHETSÅRET 2013 - 2014

Balansräkning 2014-05-31

Tillgångar:		Skulder:	
Plusgiro	1 529	Kapital 13-06-01	2 253 688
Bankkonto Nordea	640 165	NOK Seed money	135 855
Bankkonto Marginalen	654 122	Årets överskott	424 188
Bankkonto Skandiabanken	19		
Fasträntekonto Skandiabanken	761 502		
Bankkonto Swedbank	11		
Fasträntekonto Swedbank	756 384		
<hr/>		<hr/>	
Summa kronor	2 813 731		2 813 731

Resultaträkning

	Föreg. år	Perioden
Intäkter		
Konferensintäkter	93 000	585 790
Annonser, skrifter	111 650	224 906
Bidrag	49 360	27 291
Årsavgifter	680 660	691 164
Räntor	40 959	42 033
Skatteåterbäring	3 354	0
Summa intäkter:	978 983	1 571 184
Kostnader		
Acta Ophthalmologica 2013+2014	0	742 247
Årsmötet	0	88 357
Styrelsens/efterutb.komm. resor o sammantr.	89 445	108 920
Spec.ex.komm resor o sammanträden	47 028	16 455
Övriga arb.grupper, resor o sammanträden	6 400	0
Info-brev	58 848	58 847
Gästföreläsare	34 434	0
Konferenskostnader	45 486	39 163
Sekretariat, kontorsmaterial, övriga kostnader	58 615	13 436
Internationella föreningar	25 442	50 255
SOTA-dokument	13 207	0
Stipendier	0	20 000
Skatter, bankavgifter	5 574	9 316
Summa kostnader:	384 478	1 146 996
Årets överskott / underskott	594 504	424 188

SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENING
Swedish Ophthalmological Society

Skattmästaren
Lars Hjelmqvist

Skattmästarens kommentarer till bokslut 2014-05-31

Årets resultat uppvisar ett överskott på ca 420 000 kr. Att ett så stort överskott uppstått detta år beror framförallt på engångsintäkter från årsmötet. Se kommentarer nedan.

Sammantaget är ekonomin i god balans.

De största förändringarna i resultaträkningen hänför sig till följande poster:

INTÄKTER

- Konferensintäkter: Återbetalning från NOK Island 2010 på 58 000. Utställararvoden från årsmötet i Malmö på 460 000.
- Annonser, skrifter: Fortsatt minskning av annonsintäkter för Ett Ögonblick (80 000 mot 102 000 året innan). Överföring av annonsintäkter för medlemsmatrikeln från matrikelns plusgirokonto (130 000).

KOSTNADER

- Acta Ophthalmologica: Prenumerationsavgifter för såväl 2013 som 2014 (740 000) har belastat årets resultat.
- Årsmötet: (90 000) Kostnader för årsmötet i Malmö som Föreningen var tvungna att täcka efter Congrex konkurs. Även kostnaden för Föreningens årsmiddag har bokförts under denna post.
- Sekretariat m.m.: I denna post ingår IT-kostnader. Inga utvecklingskostnader detta år.
- Internationella föreningar: Ökade kostnader eftersom AAO:s O.N.E. Network har debiterats detta år (sker vartannat år).
- Stipendier: (20 000) Särredovisas fr o m detta år, ökad kostnad p g a stipendiet för bästa ST-kurs.

Bild 1

Bild 2

Bild 3

Bild 4

Medlemsmötet 2014 under NOK-mötet

I år hade vi inget eget SÖF årsmöte eftersom det var nordiskt möte i Sverige. Det nordiska mötet var en succé och mycket uppskattat av våra medlemmar. På fredagen hölls vårt eget medlemsmöte. Verksamhetschef Mayvor Martinsson informerade som värd för nästa SÖF årsmöte om mötet i Göteborg som kommer att äga rum 26-28 augusti 2015 (bild 1). Guldnål tilldelades avgående ordföranden Sven Crafoord (bild 2). Silvernålar tilldelades Luai Alissa (bild 3) för fantastiskt arbete med ST-frågor inom styrelsen under flera år, samt Sven Sahlin (bild 4) och Anna Lundvall som avgående klubbmästare.

Maria Kugelberg

NOK 2014

Välkomsttal vid öppningsceremonin

Stefan Sörsgård
President NOK

Fellow ophthalmologists, honoured guests, friends, ladies and gentlemen,

I would like to wish you all truly welcome to this 41st Nordic Congress of Ophthalmology, NOK.

I am pleased to announce that more than 1100 participants from 43 countries have now registered making this NOK meeting one of the largest ever. The 74 sessions covers nearly all of ophthalmology and Industry offers a huge exhibition to showcase a vast array of devices and pharma.

During this Congress, we will revisit the Baltic collaboration set up in Helsinki two years ago. Our friends from Estonia, Latvia and Lithuania will put on a special session with the very best of Baltic ophthalmology.

A new feature for this year is the participation of the American Academy of Ophthalmology who sponsors two retina sessions. Also novel is the presence of the Young Ophthalmologists of the European Society of Ophthalmology. Two sessions are targeting our emerging ophthalmologists.

The very first NOK Congress was also held in Stockholm in 1900. Nobel Prize laureate Allvar Gullstrand was then the congress president, but that meeting only gathered 37 ophthalmologists. A tradition soon evolved and this NOK congress is the 41st since the inception in 1900 and the 6th to be held in Stockholm after the meetings in 1900 and then in 1921, 1935, 1965 and most recently in 1983.

With regard to the 1983 meeting, I would like to pay tribute to one man; one man who is sitting at the front row in this room. Today, we are privileged to have among us, Dr Nils Rehn, the Secretary-General of the 1983 NOK Congress in Stockholm. This Nordic Congress was held at the Grand Hotel 31 years ago. By then I had not even started my training in ophthalmology. Nils Rehn was instrumen-

tal in setting the programme and, importantly, he had this silver medallion and chain I am wearing made for the 1983 meeting. Nils, please accept our warmest thanks.

Nils Rehn

We are delighted to enjoy the company of you and Sonja now when NOK returns to Stockholm one generation later.

In the year of the inaugural Nordic congress in 1900, the only independent countries in the Nordic region were the

kingdom of Denmark and the United Kingdoms of Sweden and Norway joined together since the peace treaty of Kiel in 1814 when Sweden seized Denmark from Norway during the Napoleonic Wars. Denmark kept Iceland, Greenland and the Faroe Islands, but they were originally Norwegian dominions.

Rumour has it that we failed to get Iceland and Greenland because the old king of Sweden, Charles XIII, was poorly sighted and could not read the fine print of the peace treaty, separating these Norwegian dominions from Norway and instead attributing them to Denmark. Apparently, he had no ophthalmologist.

Unsurprisingly, the union between Norway and Sweden

was not to last and Norway left us in 1905. Actually, this caused so much dismay that no Swedish ophthalmologist travelled to the 3rd NOK meeting held in Kristiania, later to be renamed Oslo. Finland in those days was still a Russian Grand Duchy to become independent in

Forts... NOK 2014

1917 in the aftermath of the Russian revolution. Helsinki hosted the 4th Nordic Ophthalmology Congress in 1911. As this was six years before Finnish independence it was the first and only time a Nordic Ophthalmology Congress was held in Russia.

In 1900, ophthalmology had just evolved into a distinct subspecialty set apart from the field of surgery. In this country, there were only some 20 dedicated ophthalmologists; a few more were part-time workers spending as much or more time pursuing surgery or general medicine. The ophthalmic practice was then largely confined to the external eye and anterior segment with infections covering a large part of the spectrum of disease in this pre-antibiotic era. Cataract procedures resulted invariably in aphakia and surgery was often much delayed. Glaucoma could be rudimentary managed, but with little or no assessment of the true progression of disease.

Retinal disorders could be basically diagnosed and documented using rough hand-drawn sketches rather than fundus photography. Retinal disease could not be treated at all. After surgery, patients typically spent 2 weeks in hospital strictly confined to bed and often horded into rooms with 16 or more beds. Hygiene was lacking and patient records kept to a minimum.

In 1900, this new, emerging specialty must have appeared to onlookers like when the first automobiles appeared on the streets of Stockholm only a few years earlier. These bizarre creatures (and by this I mean the cars not the ophthalmologists) would have seemed more a source of bewilderment and excitement than as something that could be practically useful. Like the new automobiles, the immense value of ophthalmology that was to come was perhaps not apparent to the practitioners of the early 20th century. Yet, most of the vast expansion of ophthalmology is quite recent.

When I started my residency nearly 30 years ago, cataract surgery had just taken off as a truly microsurgical procedure on an outpatient basis. Patients with age-related macular degeneration were still being told that nothing could be done for them. A few select patients with diabetic retinopathy were treated with ridiculously expensive lasers occupying almost the size of a normal living room. Intravitreal drug injection to treat retinal disease was unheard of. Anyone suggesting this would likely have had his or her licence to practise revoked.

Most of what we simply take for granted today would have seemed as ludicrous, wishful thinking only 20 or 30 years ago. Similarly, most predictions we now make of the future are likely to be wrong. Progress is often made in giant leaps, however these leaps are often only recognizable in hindsight. Progress may be the result of carefully planned research, but is more often serendipitous. True greatness lies in recognizing the potential of a chance finding; a finding that most of us would simply ignore.

Time will tell what progress will be made from now and until this Congress reconvenes in Stockholm some 30 or more years from now. The only thing we know for sure is that at that time further progress will be immense.

Ladies and gentlemen, the NOK 2014 Congress is now in session.

Thank you very much.

*Stefan Seregard,
President NOK 2014*

Medlemsenkät 2014

Efterutbildning blir en hjärtefråga att bevaka och ta ansvar för i tider av ekonomisk åtstramning

Vi tackar de 402 (184 män) medlemmar som svarade på enkäten. Åldersfördelningen var mycket jämn mellan 31 och 70 år, enbart knappt 2% var under 30 år och knappt 10% var över 70 år. Av alla som svarade, jobbade 68,5% inom offentligt vård, knappt 12% inom privat sjukvård, knappt 10% inom båda och ca 10% arbetar ej. Andel specialister var 83%, övriga var ST-läkare. Vi är trogna våra arbetsplatser och 64% har jobbat mer än 5 år på sin nuvarande arbetsplats.

På frågan ”Vem ansvarar för din efterutbildning” svarade 51% ”jag själv”, 21% att det var arbetsgivaren och 19,5% att det gjorde dem tillsammans med sin arbetsgivare. Femtiosex procent av medlemmarna anser att de har ägnat för lite tid åt efterutbildning under de senaste 2 år och andelen som svarade ja på frågorna om de har varit på någon nationell respektive internationell konferens var väldigt nära 50%. Vi kan bara gissa att de flesta medlemmar som svarade att de ägnade noll timmar åt egna studier (7,5%), kurser (19%) och konferenser (12%) är de som inte arbetar (de var dock bara 10%) och i framtida enkäter behöver vi bena ut denna fråga. Vi hoppas att ingen har svarat noll på alla tre frågorna!

Begränsat ekonomiskt utrymme och bemanningen på kliniken är de avgörande begränsande faktorer för efterutbildningen. Även en negativ attityd till efterutbildningen från klinikledningen anges. Detta behöver vi verkligen bevaka framöver med tanke på att industrin efter årsskiftet inte längre kan stå för delkostnader vid kongresser.

Mycket anmärkningsvärt är avsaknad av utvecklingsplan för hela 65% av medlemmarna. Föreningen har tagit fram en meritportfoliomall som kommer att kunna laddas ner från hemsidan (<http://swedeye.org/wp-content/uploads/Meritportfolj-2014.docx>) och som med fördel kan användas för att dokumentera egna meriter, göra en uppföljning av föregående utvecklings-

plan samt planera efterutbildningen för det kommande året. Tanken är att ha ett samlat standard-dokument som används för att dokumentera meriterna och följa upp vidareutbildning, i samspel mellan oss och våra respektive arbetsgivare och med ömsesidigt ansvarstagande. Medlemmarna önskar att vi arbetar med att göra efterutbildningen mera strukturerad och med tydliga krav, i likhet med ST-utbildning.

Hemsidan

Intressant nog så önskar sig medlemmarna ha på hemsidan (<http://swedeye.org/>) det som redan finns där men troligtvis speglar detta önskemålet att medlemmarna inte använder sig av hemsidan (närmare 60% gör det sällan eller aldrig). Likaväl är det fortfarande nästan 40% av de som svarade på enkäten som inte känner till ONE som är en enorm kunskapsdatabas med allt en ögonläkare kan önska sig och lite till! Som medlemmar i SÖF har vi tillgång till American Academy of Ophthalmology's kunskapsbas ONE och om vi kan bortse att vissa detaljer avspeglar att den är amerikansk, så kan vi verkligen hitta mycket nyttigt där, både för specialister och ST-läkare.

På länken här (<http://swedeye.org/wp-content/uploads/ONE-lathund-2014.pdf>) hittar du en lathund som hjälper dig att komma igång med att dra nytta av ONE.

Frågan om intresset för att använda hemsidan för att lägga upp undervisningsmaterial och en frågebank med syfte att medlemmarna ska kunna fräscha upp och testa kunskap fick en massivt positiv respons (85%) och vi kommer att arbeta för att möjliggöra detta!

Fatima Pedrosa Domellöf

Information till ST-läkare

Bästa/e kollega!

Under 2015 kommer samtliga våra tio utbildningskurser att erbjudas som Lipus-certifierade ST-kurser. Fem kurser ges på våren och fem till hösten. Som vi har informerat om tidigare har SÖFs styrelse beslutat att avstå från att söka statligt finansierade SK kurser för 2015 och i stället erbjuda samtliga tio kurser som Lipus-certifierade ST-kurser. Detta med anledning av det komplicerade upphandlingsförfarandet enligt LoU som ansökan om Socialstyrelsens SK-kurser skulle innebära.

Vi vill därför påminna om att vi hänvisar till *Lipus kurskatalog*: www.lipus.se för ansökan till 2015 år ST-utbildningskurser.

Schema för vårens kurser 2015:

Retinas sjukdomar	2-6 mars
Glaukom	14-17 april
Neuro-oftalmologi	18-21 maj
Praktisk optik	25-29 maj
Kornea och konjunktivas sjukdomar	8-11 juni

Preliminärt schema för höstens kurser 2015:

Barnoftalmologi och skelning	7 - 11 september
Uveakurs	28 september - 1 oktober
Linsen och refraktiv kirurgi	23-27 november
Diabetes	ingen uppgift
Ögononkologi, rekonstruktiv ögonplastik-kirurgi och orbitas sjukdomar.	12- 16 oktober 2015

SÖF har mycket god tillgång till utbildningskurser och platser för sina ST-läkare jämfört med de flesta andra specialistföreningarna. Trots detta kan det ibland vara svårt att komma med på samtliga av de tio kurser som vi erbjuder. Tillsättningen av ST läkare har ökat de senaste åren, vilket naturligtvis är bra, men det ställer högre krav på vårt utbud av kursplatser. Våra kursgivare jobbar på så mycket de kan för att tillgodose behovet och vi tackar dem för det! Om det är svårt att komma med på alla kurser går det bra att ersätta dessa med annan utbildning, till exempel kursdagar i anslutning till konferenser eller annan internationell kurs. Vi ber än en gång att påminna om att SÖFs kurser inte är obligatoriska.

Vi vill gärna inbjuda och påminna om att abstrakts från Ditt vetenskapliga arbete och titeln på Ditt utvecklingsarbete gärna kan skickas till Catharina Kuylenstierna: catharina.kuylenstierna@sankterik.se för publicering på SÖFs hemsida. Ett uppskattat inslag!

Bästa hälsningar och önskan om en mild och färgsprakande höst!

Beatrice Peebo
Kursansvarig, SÖF

Alcons stipendiefond för ST-läkare 2014

Dorothea Peters, Asbjörg Geirsdottir och Hammurabi Bartuma mottog Alcons stipendiefond för ST-läkare 2014.

Detta år gick Alcons stipendier till:

Hammurabi Bartuma med motiveringen "Dr Hammurabi Bartuma är disputerad forskare som har fortsatt sin akademiska karriär vid sidan av sin specialisttjänstgöring. Att åka till AAO mötet torde vara mycket givande för Dr Bartuma både kliniskt och forskningsmässigt."

Asbjörg Geirsdottir med motiveringen "Dr Asbjörg Geirsdottir har en lång forskarkarriär bakom sig och är aktiv inom forskning om näthinnans sjukdomar, främst makuladegeneration. Att åka till AAO mötet borde gagna Dr Geirsdottir genom ökad kunskap och mer internationella kontakter."

Dorothea Peters med motiveringen "Dr Dorothea Peters forskar inom glaukomområdet samt har gjort fina pedagogiska insatser för läkarstudenterna. Dr Peters borde ha stor nytta av att åka till AAO mötet för att utöka sina kunskaper och lära sig mer om den internationella forskningen."

Maria Kugelberg

Registrera dig på ST-ögon för mer information om ST-utbildning
www.ST-ogon.se

Surgical outcomes of phototherapeutic keratectomy on Epithelial basement membrane dystrophy, and the characterisation of Bowman's Layer

Den 23 maj 2014 försvarade Johan Germundsson på Ögonkliniken i Linköping sin avhandling "Surgical outcomes of phototherapeutic keratectomy on Epithelial basement membrane dystrophy, and the characterisation of Bowman's Layer"

Cirka 2% av Sveriges befolkning har sjukdomen Epithelial basement membrane dystrophy (EBMD) som i 10% av fallen kan ge synbesvär och/eller återkommande sår på ögats hornhinna. Sjukdomen kännetecknas av olika mönster i epitelet och uppstår på grund av defekt vidhäftning mellan epitelets basalmembran och underliggande Bowmans lager.

Konservativa behandlingsmetoder med salva eller bandagelins läker upp till 90% av EBMD patienterna, men de resterande kräver en operativ åtgärd. Återkomst av sjukdomen är dock ett problem. Behandling med hjälp av laser på hornhinnan, så kallad phototerapeutisk keratektomi (PTK) har blivit ett alltmer aktuellt kirurgiskt alternativ de senaste åren. Vid laserbehandling av EBMD påverkas Bowmans lager. Ytterst lite är känt angående Bowmans lagers funktion, egenskaper och faktiska tjocklek i levande vävnad.

Syftet med denna avhandling var att få ytterligare kunskap gällande sjukdomen EBMD, laserbehandling av EBMD, samt Bowmans lager och dess relation till sjukdomen EBMD.

Metoden att genomföra undersökningarna involverade ett konfokalmikroskop där man i levande hornhinnevävnad kan göra mätningar helt utan att påverka eller skada vävnaden.

Resultaten av avhandlingen visar att konfokalmikroskopi är ett användbart verktyg vid undersökning avseende hornhinnans tjocklek och utseende på cellnivå före och efter hornhinnekirurgi, samt möjligheten att upptäcka tecken på EBMD sjukdom som inte uppmärksammats i ett vanligt mikroskop på kliniken.

Vi visade också att laserbehandling är en effektiv metod för att lindra sjukdomsbesvären vid EBMD, men att sjukdomen kan återkomma med tiden.

Bowmans lager visade sig vara viktigt när det gäller behandlingen och återkomsten av EBMD. Vi skapade en ny mätmetod med hjälp av konfokalmikroskopet för att bestämma tjockleken av Bowmans lager i levande vävnad.

Mätresultaten visade att det var en stor variation av Bowmans lager tjocklek samt att tjockleken minskar med ålder. Denna mätmetod kan visa sig vara viktig vid planerade av en mängd olika operationer av hornhinnan. Genom att använda konfokalmikroskop fann vi också att det finns ett allmänt underskott på nerverna hos EBMD patienter, information som kan föra förståelsen kring EBMD sjukdomen vidare.

Fakultetsopponent: Professor Jesper Hjortdahl, Universitetshospital, Aarhus Danmark

Huvudhandledare: Neil Lagali

Foto från Quality Hotel 11 & Eriksbergshallen

Nationell bakjournskurs i ögonsjukdomar

Sahlgrenska Universitetssjukhuset i samarbete med
Sveriges ögonläkarförening bjuder in till bakjournskurs
Quality Hotel 11 & Eriksbergshallen, Göteborg 22-23 januari, 2015

Målgrupp: Blivande eller nyblivna bakjourer

Kursens innehåll:

Traumatologi, Infektioner, Neurooftalmologi, Juridik/massmedia m.m

Mer information om kursen:

www.vgregion.se/bakjournskursjan2015

*Kursen är ett samarbete mellan Ögonkliniken Sahlgrenska
Universitetssjukhuset och Sveriges ögonläkarförening*

AMD – vad säger du till dina patienter?

Nyligen genomfördes en enkätundersökning om vilka rekommendationer optiker respektive ögonläkare i England ger sina kunder/patienter med ärftlighet för och/eller tidiga tecken på AMD. Motsvarande undersökning planeras nu Sverige och Australien. Enkäten innehåller ca 20 kryssfrågor och tar ca 5 minuter att besvara. Studien genomförs i samarbete mellan City University, London, Mälardalens Högskola och Karolinska Institutet. Enkäten finns här:

<https://www.netigate.se/s.asp?s=165124X4945>

Undersökningen genomförs anonymt, men om du anger din e-postadress på avsedd plats i enkäten, så deltar du automatiskt i utlottningen av ett presentkort på 1 000 kr.

Vill du ha mer information är du välkommen att kontakta lene.martin@mdh.se

Nu finns Lucentis® (ranibizumab) i förfylld spruta¹

Snabbare – färre beredningssteg^{1,3-4}

Enklare – speciellt utvecklad och designad för intraokulära injektioner¹

Säkrare – minskar risken för infektioner och kontamination^{2,5}

Referenser: 1. Lucentis SPC. 2. Pereira CC and Bishai D. Expert Rev Vaccines 2010;9:1343-9. 3. Barber ND and Hoffmeyer UK. Int J Pharm Pract 1995;2:157. 4. Hirayama T and Kuroyama M. Yakuri to chiryō 2009;37:737-44. 5. Ninomiya N, et al. Prehosp Disaster Med. 2001;16:147.

Förkortad produktinformation för Lucentis® (ranibizumab), 10 mg/ml injektionsvätska, lösning. **Indikationer för vuxna:** behandling av neovaskulär (våt) åldersrelaterad makuladegeneration (AMD), behandling av nedsatt syn på grund av diabetiska makuladödem (DME), behandling av nedsatt syn på grund av makuladödem till följd av retinal venocclusion (RVO) (grenvensocclusion eller centralvensocclusion) och behandling av nedsatt syn på grund av koroidal neovaskularisering (CNV) till följd av patologisk myopi (PM). **Farmakologisk grupp:** Antineovaskulära medel. **Dosering:** Injektionsflaska för engångsbruk, endast avsedd för intravitreal användning. Lucentis skall administreras av en utbildad öfalmlög med erfarenhet av intravitreal injektioner. Rekommenderad dos av Lucentis är 0,3 mg (0,05 ml). **Varningar och försiktighet:** Behandling med Lucentis är endast avsedd att ske via intravitreal injektion. Intravitreal injektioner, däribland injektioner med Lucentis, har förknippats med endofthalmit, intraokulär inflammation, retinogen näthinneavlossning, näthinneglugor och ibland traumatisk katarakt. Använd alltid korrekta aseptiska injektionsmetoder då Lucentis administreras. Dessutom skall patienter kontrolleras under veckan efter injektionen för att möjliggöra tidig behandling om en infektion uppkommer. Patienter skall instrueras att omedelbart rapportera alla symtom som tyder på endofthalmit eller någon av ovan nämnda händelser. **Effekter på förmågan att framföra fordon och använda maskiner:** Behandlingsproceduren med Lucentis kan orsaka temporära synstörningar, vilka kan påverka förmågan att framföra fordon eller använda maskiner. **Förpackningar:** 0,23 ml lösning i en injektionsflaska och 0,165 ml steril lösning i en förfylld spruta. **Receptstatus:** Läkemedlet är receptbelagt och ingår i förmånssystemet. Rx. **Texten är baserad på produktresumé:** 20140724. **Ytterligare information och pris:** se www.fass.se. Har du frågor angående våra receptbelagda produkter är du välkommen att vända dig till Novartis Medicins Information. Telefon: 08 731 31 00, e-post: medinfo.se@novartis.com.

Ett ögonblick

Information från Sveriges ögonläkarförening mailas ut tre gånger årligen till alla medlemmar.

Adressförändring måste anmälas till:

Medlemsregistret
Sveriges Läkareförbund
Box 5610
114 86 Stockholm
medlem@slf.se

oavsett medlemskap i Läkareförbundet eller ej, då föreningen utnyttjar detta adressregister.

Pensionärer som önskar erhålla föreningens medlemsutskick, meddela läkarförbundet er mailadress på adress enligt ovan.

Annonsering i Ett Ögonblick är välkommet.

För 2014 gäller följande priser:
Helsida 14.000:-
Halvsida 8.000:-
Kvartssida 4.500:-

Kostnad för udda format och radannonser kan diskuteras med skattmästaren.

Annonsering för kurser och möten som arrangeras eller förmedlas av medlemmarna debiteras inte.

Lars Hjelmqvist
Skattmästare

STYRELSESAMMANSÄTTNING 2014-2015

Fatima Pedrosa Domellöf, ordförande
fatima.pedrosa-domellof@ophthal.umu.se

Maria Kugelberg, vice ordförande
maria.kugelberg@sankterik.se

Sten Kjellström, vetenskaplig sekreterare
sten.kjellstrom@med.lu.se

Eva Olofsson, facklig sekr
eva.olofsson@ophthal.umu.se

Beatrice Peebo, ST-ansvarig
beatrice.peebo@liu.se

Lars Hjelmqvist, skattmästare
lars.hjelmqvist@sankterik.se

Ulf Dahlstrand, ST-representant
ulf.dahlstrand@skane.se

Karl-Johan Hellgren, ledamot (icke-universitetsklinik)
karl-johan.hellgren@liv.se

Sverker Hallin, ledamot privatläk
sverker@hallin.se

Material till nästa nummer av Ett Ögonblick måste vara tidningens redaktör Catharina Kuylenstierna tillhanda senast 21 jan 2015. Sänd materialet i form av Microsoft Word-fil via e-post till: catharina.kuylenstierna@sankterik.se

Ansvarig utgivare:
Fatima Pedrosa Domellöf, ordförande
fatima.pedrosa-domellof@ophthal.umu.se

Ansvarig för digitalisering och hjälp med redaktion:
Luai Alissa
E-post: luai.alissa@sankterik.se

Lösenord för att läsa "Ett Ögonblick" på hemsidan är "gullstrand"

Ett stort tack från redaktionen till Peder Jahnberg för all hjälp med tidningen.

Medlemskap i Sveriges Ögonläkarförening.

Ansökan om medlemskap i Sveriges Ögonläkarförening skickas till:
Eva Olofsson
Facklig sekreterare
Ögonklinik, Norrlands Universitetssjukhus
901 85 Umeå

med skriftlig rekommendation från någon, som redan är medlem i föreningen. Ansökan kan även skannas och skickas med e-post till: eva.olofsson@ophthal.umu.se

Beslut om inval fattas vid styrelsemötena som årligen äger rum i mars/april, vid årsmöte och vid Riksstämman. Bekräftelse om medlemskap skickas efter varje styrelsemöte. Välkommen med Din ansökan! Du kan ladda ner ansökan i PDF-format [här](#).

Nytt läkemedel för torra ögon

Ingår i högkostnadsskyddet*

Droppflaska utan
konserveringsmedel

HyrosanTM
(hypromellos)

ISTÄLLET FÖR ENDOSBEHÅLLARE

* www.TLV.se

Hyrosan ögondroppar, lösning (hypromellos 3,2 mg/ml) S01XA20; är ett receptfritt läkemedel, F. Hyrosan är subventionerat för patienter som behöver kontinuerlig behandling eller patienter som inte tolererar konserveringsmedel. Indikation: Tårsubstitut för behandling av symtom vid torra ögon hos vuxna, inklusive torr horn- och bindhinneinflammation (keratoconjunktivitis sicca). Förpackningar: Droppflaska, 1x10 ml och 3x10 ml. För pris & ytterligare information: se www.fass.se. Datum för översyn av SPC 130926.

Santen

Santen Pharma AB • Solna Torg 3 • 171 45 Solna • Tel 08-444 75 60 • info@santenpharma.se • www.santen.se • www.torraogon.nu

Kongressförteckning

Saknas event eller möte? Maila till web@swedeye.org.
An event missing? Please contact us.

AAO - American Academy of Ophthalmology
Chicago, USA
Oct 18 2014 - Oct 21 2014
www.aao.org

EPOS 2014, 40th Annual meeting
Barcelona, Spanien
Nov 06 2014 - Nov 08 2014
www.epos.org

Meeting of the International Strabismological Association (ISA)
2014
Kyoto, Japan
Dec 01 2014 - Dec 04 2014
www.isa2014.jp

6th International course on ophthalmic and oculoplastic reconstruction and trauma surgery
Wien, Österrike
Jan 14 2015 - Jan 16 2015
www.ophthalmictrainings.com

5th EURETINA Winter Meeting
Oxford, Storbritannien
Jan 24 2015 -
www.euretina.org

AOPT 2015 (Association for Ocular Pharmacology and Therapeutics)
Charleston, SC, USA
Feb 26 2015 - Mar 01 2015
www.aopt.org

Retina Expo 2015
Milano, Italien
Mar 06 2015 - Mar 07 2015
www.eur-j-ophthalmol.com

The 45th Ophthalmic Oncology Group (OOG) Meeting
Moskva, Ryssland
Mar 13 2015 - Mar 14 2015
www.oog.eu.com

The World Cornea Congress VII
San Diego, CA, USA
Apr 15 2015 - Apr 17 2015
www.corneacongress.org

Barcelona Oculoplastics meeting
Barcelona, Spanien
Apr 17 2015 - Apr 18 2015
www.imo.es/barcelonaoculoplastics

SOE 2015
Wien, Österrike
Jun 06 2015 - Jun 09 2015
www.soe2015.org

6th World Glaucoma Congress
Hong Kong
Jun 06 2015 - Jun 09 2015
www.worldglaucoma.org

NPOG (Nordic Pediatric Ophthalmology Group) 2015
Åland
Jun 10 2015 - Jun 12 2015
www.npog-nsa.org

ICOO 2015 (International Congress of Ocular Oncology)
Paris, Frankrike
Jun 16 2015 - Jun 19 2015
www.isoo.org

15th EURETINA Congress
Nice, Frankrike
Sep 17 2015 - Sep 20 2015
www.euretina.org

EVER 2015
Nice, Frankrike
Oct 07 2015 - Oct 10 2015
www.ever.be

Stöd ögonforskningen!

Ditt bidrag betyder mycket för svensk ögonforskning. Större och snabbare forsknings framsteg kräver goda resurser och alla gåvor behövs!

www.ogonfonden.se

PG 90 07 22 - 0
BG 890 - 7610

 Ögonfonden
SYNFRÄMJANDE FORSKNING

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL